

KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 3 (127) Märts 2006 •

ISESEISVUSPÄEVALE MÕELDES

Möödas on Eesti Vabariigi 88. sünniaastapäev. Sellel ajal mõeldakse rohkem oma riigile ja enda seost riigiga.

Meie vald asub Mulgimaal ja paljud meist võivad pidada ennast mulkide järglasteks. Just Mulgimaal algas talude vabaksostmine Eestis. Mõnekümne aastaga muutusid Eesti talud jõukaks ja iseteadvaks, mis viis soodsate poliitiliste sündmuste valguses omariikluse väljakuulutamisele 1918. aastal. Sellele järgnenud iseseisvussõjas kihutati venelased ja sakslased välja Eestimaa pinnalt. Nii võime öelda, et iseseisvuse vundamenti hakati laduma just Mulgimaal.

Milline on täna, vabariigi 88. aastapäeval Mulgimaa panus Eestimaa iseseisvusele?

Viimastel aastatel on meie vallas hakatud rohkem teadvustama seda, et elame Mulgimaa südames, et meil oli oma murre ning et mulke iseloomustasid visadus ja edasipüüdlikkus. Meid on märgatud ka Riigikogus ja nii on riigieelarvest 2006. aastal esimest korda eraldatud raha mulgi kultuuri toetuseks.

Möödunud aastal olid kohaliku omavalitsuse volikogude valimised. Täna on uus volikogu asunud tööle ja üksmeelselt kinnitanud 2006. aasta eelarve, mis on selle aasta tähtsaim töödokument. Eelarve maht on 66,2 miljonit krooni, sellest 30 miljonit läheb investeringuteks. Suurim osa investeringust läheb uue lasteaias ehitusele, aga väiksemate summadena jätkub raha ka teede ja gümnaasiumi remondiks. Üks miljon krooni kuulub täiendavate hooldekodukohtade väljaehitamiseks Karksi lasteaias hoonesse.

Selle aasta iseseisvuspäevale pühendatud aktuse tegid vallas eriliselt esimest korda antud Karksi valla aukodaniku nimetus ja Karksi Valla Teenetemärk. Liigutav oli näha härduspisaras saali, kui valla esimees aukodanik, tantsupedagoog, rahvakultuuri arendaja ja hoidja Lille-Astra Arraste ütles, et kõigist tunnustustest suurem on saada tunnustus oma kodukohalt.

Karksi Valla Teenetemärk anti kauaaegsele kultuuritegelasele ja "Koduköögi" eestvedajale Luule Rigertasele. Preemiaid ja karikaid said valla parimad sportlased. Esimest korda hakkavad kolm maja kandma tahvlit "Heakorra parim". Kõik me koos loome keskkonna, kus me elame, ja hea on, et saab välja tuua parimad.

Vabariigi president pidas riikliku

• Detail aastapäeva lavakundusest.

aumärgi vääriliseks nelja meie valla elaniku: isatalu taastajat ja iseseisvuse taastamisele kaasaaitajat Lembit Sootsi, teadlast ja sordiaretajat Kalju Kaske, õpetajat ja sporditreenerit Rein Ahunit ning iseseisvuse taastamisele kaasaaitajat Ülo Seppat.

Murelikuks teeb valla rahvaarvu pidev vähenemine. Alates 2000. aastast on valla elanike arv vähenenud üle 10 protsendi. Samal ajavahemikul on sündinud 232 last ja manalasse läinud 338 inimest. Vallast on lahkunud uude elukohta 979 inimest ja meie valda on tulnud elama 561 inimest. See tendents ei piina ainult meie valda, vaid enamikku maaomavalitsusi, kes just ei asu mere ääres või Tartu ja Tallinna lähedal.

Eespool toodud arvudest on näha, et suurima kaotuse elanike arvus toob meile väljaränne. Mis me saame teha, et see nii ei oleks? Miks peaksid inimesed tulema elama Karksi valda? Kas see on meie ilus loodus ja turvaline elukeskkond? Kas valla pakutav avalik teenus on konkurentsivõimeline ja piisav? Kuidas saada juurde töökohti ja uusi eluasemeid? Kas on midagi veel, millele peaksime pöörama rohkem tähelepanu, et olla võitjate seas üldise elanikkonna vähenemise taustal Eestis?

Valla edu võti on siin elavate inimeste kätes. Kui vallas on rohkem elanikke, laekub rohkem tulumaksu, mille abil saab pakkuda rohkem ja paremat avalikku teenust. Arenevad erasektori teenused, mis on heaks elukeskkonnaks vajalikud. Siinkohal kutsun kõiki valla elanikke üles nii sõna kui teoga toetama tegevusi, mis suurendavad meie valla elanike arvu.

Soovin kõigile teguderohket aastat, et 89. Eesti iseseisvuspäeval oleks hea aastale tagasi vaadata.

Arvo Maling, vallavanem

Parimad sportlased ja heakorrakonkursi võitjad

Vallavanem Arvo Maling ja volikogu esimees Heino Luik tunnustasid vabariigi 88. aastapäeva kontsertaktusel ka 2005. aasta parimaid sportlasi karikate ja kinkekaartidega.

Heakorrakonkursi võitjaid autasustati tänukirja ja raamatuga "Kainis kodu 2004" ning rahapreemiaga. Esikohaga kaasnes majamärk "2005. aastal heakorra parim Karksi vallas".

Parimad sportlased 2005. aastal
Sinne Sõmmer – parim naissportlane
Martin Mooses – parim meessportlane
Anita Maksimova – parim neiu

Margus Hunt – parim noormees
Raimo Sarv – parim spordiveteran
Karksi Jalgrattaklubi – parim spordiklubi

VII Karksi Rattamaraton – parim spordivõistlus
Jaanus Ligur – parim tehnikasportlane

Sten Sarv – parim aasta uustulnuk rattaspordis
Andres Liiviste – edukas kergejõustiklane rahvusvahelistel võistlustel
Artur Gornischeff – edukas Eesti meistrivõistlustel jalgrattakrossis ja tänavasõidus

Heakorrakonkursi võitjad

I grupp – asutused ja ettevõtted:
1. Polli Lasteaed-Hooldekodu, 2. Papi kalmistu, 3. osäühing "Sallasto"

II grupp – talukompleks: 1. perekond Jaaksoole kuuluv Mellini-Maie talu Leeli külas, 2. perekond Agurile kuuluv Kiivita talu Polli külas, 3. Linda Kilgile kuuluv Niitsaare talu Hirmukülal

III grupp – (ühe)pereelamud: 1. perekond Sõnale kuuluv elamu Aasa t. 7 Karksi-Nuias, 2. perekond Elming-Sarvele kuuluv elamu Aasa t. 6 Karksi-Nuias, 3. perekond Krusbergile kuuluv Kalda elamu Sudiste külas

IV grupp – kortermajad: auhinna kohad jäid välja selgitamata, sest puudusid vastava heakorrasemega majad

RIIKLIKUD AUTASUD

Seoses iseseisvuspäevaga ja Eesti riigile osutatud teenete tunnustamiseks andis Eesti Vabariigi president riiklikud autasud: Valgetähe IV klass – põllumajandusteadlane Kalju Kask, Valgetähe V klass – õpetaja ja treener Rein Ahun; Eesti riigile osutatud teenete tunnustamiseks riigi iseseisvuse taastamisel tänas president ning austas riiklike autasudega: Riigivapi V klass – Lembit Soots ja Ülo Seppa.

• Autasu võtab vastu parim meessportlane Martin Mooses.

MAIRE TORIMI foto

• Valla aukodanik Lille-Astra Arraste ja teenetemärgi kavaler Luule Rigertase.

MAIRE TORIMI foto

VOLIKOGU OTSUSTAS AUKODANIKU NIMETUSE JA TEENETEMÄRGI ANDMISE SALAJASEL HÄÄLETUSEL

14. veebruari vallavolikogu istung oli Karksi valla jaoks olulise tähtsusega: esimest korda valiti aukodanik ja teenetemärgi kavaler.

Möödunud sügisel otsustas 2003. aastal valitud rahvasaadikute kogu enne volituste lõppemist vastu võtta korra, mille alusel avaldatakse vallas tunnustust aukodaniku nimetuse, teenetemärgi ja tänukirja andmisega.

Aukodaniku nimetus omistatakse isikule üks kord erilise austuseavaldusena Karksi vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest ning Karksi Valla Teenetemärk antakse isikule silmapaistva tegevuse eest. Kandidaate võivad esitada kõik juriidilised ja füüsilised isikud. Aukodaniku nimetuse ja teenetemärgi andmise otsustab vallavolikogu. Aukodaniku nimetusega kaasneb valla teenetemärgi ja elutööpreemia andmine ning valla teenetemärgile saajale antakse rahapreemia.

Karksi Vallavolikogule oli 10. detsembriks laekunud kaks ettepanekut aukodaniku nimetamise ja teenetemärgi kohta.

Kitzbergi Sõprade Selts esitas valla aukodaniku kandidaadiks lugupeetud kultuuriloo uurija ja talletaja Asta Jaaksoo ning Karksi Muinsuskaitse Seltsi lisaks proua Jaaksoole rahvatantsupedagoogi ja -kultuuri arendaja Lille-Astra Arraste. Karksi Valla Teenetemärgi saajateks seadis Karksi Muinsuskaitse Selts teenekad vallakodanikud Jaak Sala ja Luule

Rigertase, kes oma tegevusega on elavdanud valla spordi- ja kultuurielu. Jaak Sala on viimastel aastatel paistnud silma tubli tööga kalmistukultuuri arendamisel ja Luule Rigertase "Koduköögi" eestvedajana.

7. veebruari vallavolikogu eestseisuse koosolekul tehti ettepanek otsustada valla aukodaniku nimetuse ja teenetemärgi andmine salajasel hääletamisel. Aukodaniku ja teenetemärgi kavaleri valimisega tehakse kindlaks vallale olulised isikud, keda tunnustatakse eriliste teenete eest. Näeb ju ette seaduski, mis reguleerib kohaliku omavalitsuse tegevust, et isikuvallimised otsustatakse salajasel hääletamisel ja volikogu otsused tehakse poolthääle enamusega. Salajane hääletamine tagab volikogu liikmele erapooletuse ja teda pole võimalik otsuse tegemisel mõjutada.

14. veebruari istungist võttis osa 16 rahvasaadikut. Salajast hääletamist korraldas 3-liikmeline hääletelugemiskomisjon koosseisus Jüri Eesik, Katrin

Kivistik ja Kalle Peik. Aukodaniku valimiseks oli igal volikogu liikmel üks hääle, sest kord näeb ette, et aukodanikuks nimetatakse aastas üks inimene. Teenetemärgide saajate arv aga pole piiratud ja et kandidaate oli kaks, siis oli igal liikmel ka kaks hääle.

Hääletamistulemuse alusel otsustas volikogu nimetada 2006. aastal Karksi valla aukodanikuks Lille-Astra Arraste ja Karksi Valla Teenetemärgi kavaleriks Luule Rigertase.

Karksi valla aukodanikule Lille-Astra Arrastele anti Karksi Valla Teenetemärk ja elutööpreemia kätte Eesti Vabariigi 88. aastapäeva aktusel 24. veebruaril, kus ka Luule Rigertast tunnustati Karksi Valla Teenetemärgi ja rahapreemiaga. Austuseavalduse saajad Lille-Astra Arraste ja Luule Rigertase andsid oma autogrammi Karksi valla auruamatuses, kuhu olid kantud nende nimed, teene kirjeldus ja austuseavalduse aeg.

Inge Dobrus, vallasekretär

• Südamliku kontsertelamuse pakkus Viljandimaa Kammerkoor dirigent Toomas Volli juhatamisel.

MAIRE TORIMI foto

SÕBRAPÄEVA HÄÄLETUS NURJAS KAASKODANIKU TUNNUSTAMISE

14. veebruari volikogu päevakorrapunktis "Karksi Valla Teenetemärgi saajate kinnitamine" leidis kinnitamist autasustamiseks esitatud kahest kandidaadist üks. Lugupeetud ja õnnesoov Luule Rigertasele, kes on autasu vääriks ja talle lugupeetud, kuid seekord õnnesoovita Jaak Salale, kes samuti oleks olnud autasu vääriks. On ta ju kogu oma elutöö ja tervise pannud Karksi valla au ja kuulsuse heaks.

Juhuslikult on siin elus vahel nii, et üks abikaasast on vallavolikogus ja juhuslikult on teine abikaasastest tunnustust väärt, aga segaduses (korruptsioonioht äkki!) ei julgeta teha tunnustust väärikselt positiivset otsust.

Härra Liiberi arvates oli kandidaate liiga vähe ning aukodaniku ja teenetemärgi saajate otsustamine oli tema jaoks nagu välg selgest taevast.

Tundus, nagu etteheited olid Karksi Muinsuskaitse Seltsile õigeaegsete ettepanekute eest. Kuid Karksi valla kodanike tunnustamise otsustas ju juba eelmine volikogu koosseis koos härra Liiberiga! Lihtsalt "kodutöö" oli tegemata ja mitte keegi peale muinsuskaitse seltsi ei pidanud oma kaaskodanike tunnustamise vääriks.

Muinsuskaitsetegelased esitasid ka Lille-Astra Arraste Karksi valla aukodanikuks. Kus olid meie kultuuriseltsid või kasvõi kultuurikomisjon? Ilmselt oligi asi seekord kandidaatide vähesuses ja välja tuli ka põhimõte, et kui ise ei saa, siis teisele ka ei anna.

Kallid otsustajad, positiivset mõtlemist edaspidiseks!

Maire Sala, Karksi Muinsuskaitse Seltsi esimees, vallavolikogu liige

